FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	De Litere
1.3 Departamentul	Filologie și Studii culturale
1.4 Domeniul de studii	Filologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura română (LLR)
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**ISTORIA LIMBII ROMÂNE**				Codul disciplinei	48.00
2.2 Titularul de curs	PROF. UNIV. DR. HABIL. FELECAN DAIANA – daiana18felecan@yahoo.com					
2.3 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect / practică	PROF. UNIV. DR. HABIL. FELECAN DAIANA – daiana18felecan@yahoo.com					
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare		E – notă
2.7 Regimul disciplinei	Categoria formativă					DS
	Opționalitate					DOB

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care:	3.2 Curs	2	3.3 Seminar	1	3.3 Laborator	0	3.3 Proiect	0	3.3 Practică	0
3.4 Număr de ore pe semestru	42	din care:	3.5 Curs	28	3.6 Seminar	14	3.6 Laborator	0	3.6 Proiect	0	3.3 Practică	0

3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru studiu individual și evaluare:	
(a) Evaluare	2
(b) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	20
(c) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren	14
(d) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	20
(e) Tutoriat	2
(f) Alte activități	
3.8 Total ore studiu individual și evaluare (suma (3.7(a)…3.7(f))	58
3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)	100
3.10 Numărul de credite	4.0

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Limba latină Limba română contemporană. Fonetică Limba română contemporană. Lexicologie Limba română contemporană. Morfologie Limba română contemporană. Sintaxă Dialectologie
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii române, universale și comparate. C2. Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba română. C3. Descrierea sincronică și diacronică a fenomenului lingvistic românesc. C4. Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literar românesc și a culturii populare.
Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în echipă; dezvoltarea capacităților empatice de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă, având drept scop eficientizarea activității grupului și economisirea resurselor, inclusiv a celor umane. CT3. Identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

7. Rezultatele așteptate ale învățării

Cunoștințe	- cunoașterea evoluției istorice a limbii române, de la latină până în prezent; - înțelegerea caracterului latin al limbii române și a continuității daco-romane; - cunoașterea principalelor etape de formare a limbii și a poporului român; - cunoașterea legilor fonetice și a transformărilor lingvistice în timp; - înțelegerea structurii gramaticale istorice (morfologie, sintaxă, lexic); - cunoașterea influențelor lingvistice (slavă, maghiară, turcă etc.) asupra limbii române
Abilități	- explicarea evoluției formelor lingvistice de la latină la română; - aplicarea regulilor de fonetică istorică în analiza cuvintelor; - argumentarea științifică a latinității limbii române; - interpretarea fenomenelor lingvistice în perspectivă diacronică; - utilizarea terminologiei specifice istoria limbii române; - realizarea de analize lingvistice pe texte sau exemple istorice; - redactarea de discursuri academice coerente pe teme de istorie a limbii
Responsabilitate și autonomie	- asumarea unei perspective critice și fundamentate științific asupra evoluției limbii; - utilizarea autonomă a metodelor de analiză lingvistică diacronică; - dezvoltarea interesului pentru cercetarea istorică a limbii; - responsabilitate în utilizarea argumentelor lingvistice și culturale; - participarea activă la propria formare profesională; - integrarea cunoștințelor în contexte academice și didactice; - valorizarea limbii române ca element identitar și cultural

8. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

8.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune: - *să înfățișeze evoluția limbii române de la originile sale până*

	în momentul actual, incluzând toate fazele ei de dezvoltare; *- să urmărească esența latină a românei, modul cum s-a transmis și cum s-a reorganizat structura latină, continuitatea elementului daco-roman în Dacia, locul specific* *al limbii române între celelalte limbi romanice;* *- să ofere datele dovedirii științifice a latinității limbii noastre, elementele necesare pentru susţinerea continuităţii populaţiei romanizate în spaţiul carpato-danubian, precum şi argumentele necesare combaterii teoriei imigraţioniste în ce privește formarea limbii române.*
8.2 Obiectivele specifice	*Studentul trebuie* *- să dețină argumentele principale care conduc la concluzia că limba română este continuatoarea latinei;* *- să cunoască legile fonetice care au acționat de-a lungul timpului asupra cuvintelor latinești în evoluția lor spre română;* *- să poată dovedi că structura gramaticală a limbii române este esențial latină;* *-să dobândească o perspectivă de ansamblu a rostului și a rolului românei în contextul actual al limbilor romanice.*

9. Conținuturi

9.1 Curs	**Nr. ore**	**Metode de predare**	**Observații**
1. Constituirea limbii şi a poporului român. Teritoriul și epoca de formare a limbii și a poporului român. 2. Fondul latin. Latina clasică/ latina populară. Izvoarele latinei populare. Caracterizarea lingvistică a latinei populare 3. Elementul autohton. Vestigii dacice. Criteriile de stabilire a elementelor lingvistice de substrat 4. Limba română comună. Limba română şi limbile balcanice. Caracterizare lingvistică 5. Fonetică istorică. Accentul. Vocalismul. Consonantismul 6. Morfosintaxă: Substantivul. Articolul 7. Adjectivul. Numeralul. Comparația adjectivului. Tipologia numeralului 8. Pronumele. Pronumele personal/ de politețe 9. Pronumele. Pronumele reflexiv/ posesiv/ demonstrativ/ nehotărât/negativ 10. Verbul. Conjugarea. Diateza. Tranzitivitate/ intranzitivitate. Verbele auxiliare 11. Verbul. Modurile personale/ nepersonale 12. Adverbul. Prepoziţia. Conjuncţia. Adverbe de origine latină. Formarea adverbelor românești. Prepoziții moștenite/ formate pe teren românesc/ împrumutate. Conjuncții coordonatoare/ subordonatoare	28	Expunerea, explicația.	

9.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
13. Lexicul limbii române. Cuvinte moștenite/ împrumutate. Dubletele etimologice 14. Influențe lingvistice. Influența slavă/ maghiară/neogreacă/turcă/germană.			

Bibliografie:

- Brâncuș, Gr., 2007-2008, *Studii de istorie a limbii române*, vol I-II, Bucureşti, Editura Academiei Române.
- Chivu, Gh., Gabriela Pană Dindelegan, Adina Dragomirescu, Isabela Nedelcu, Irina Nicula (coord.), 2012, *Studii de istorie a limbii române. Morfosintaxa limbii literare în secolele al XIX-lea și al XX-lea*, Ediție revăzută și adăugită, București, Editura Academiei Române.
- Dimitrescu, Fl., 1975, *Contribuţii la istoria limbii române vechi*, Bucureşti.
- Dimitrescu, Florica (coord.), 1978, *Istoria limbii române. Fonetică. Morfosintaxă. Lexic*, Bucureşti.
- Felecan, Oliviu/ Felecan, Nicolae, 2008, *Limba latină. Gramatică şi texte*, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită, Cluj-Napoca, Editura Mega.
- Fischer, I., 1985, *Latina dunăreană*, Bucureşti, EŞ.
- Goția, Anton, 2006, *Continuitate și modernizare. De la P. Pavel Aron la T. Cipariu – Studiu lingvistic și istorico-liturgic* -, Cluj-Napoca, Editura Napoca Star.
- *Institutiones linguae Valachicae. Prima gramatică a limbii române scrisă în limba latină*, 2002, București, Editura Academiei Române.
- *Istoria limbii române*, 1965, 1969, I, II, Bucureşti.
- Király, F., 1991, *Istoria limbii române. Fonetică. Morfosintaxă. Lexic. Sinteze pentru uzul studenților și al cadrelor în curs de perfecționare*, Timișoara, Editura Universității din Timișoara.
- Macrea, D., 1961, *Probleme de lingvistică română*, Bucureşti.
- Marin, Maria/ Răuțu, Daniela (coord.), 2011, *Studii de dialectologie, istoria limbii și onomastică. Omagiu domnului Teofil Teaha*, Bucureşti, Editura Academiei Române.
- Popescu-Marin, Magdalena (coord.), 2007, *Formarea cuvintelor în limba română din secolele al XVI-lea – al XVIII-lea*, Bucureşti, Editura Academiei Române.
- Rosetti, Al., 1968, *Istoria limbii române*, București.
- Sala, Marius (coord.), 2001, *Enciclopedia limbii române*, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic.
- Sala, Marius, 1998/ 2006, (Ediţia a II-a), *De la latină la română*, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic.
- Sala, Marius, 1999/ 2005, (ediția a II-a), *Introducere în etimologia limbii române*, Bucureşti, Editura Academiei Române.
- Sala, Marius, 2006, *Aventurile unor cuvinte româneşti*, București, Editura Univers Enciclopedic.
- Sala, Marius, 2010, *101 cuvinte moştenite, împrumutate şi create*, [Bucureşti], Editura Humanitas.
- Sala, Marius, Liliana-Ionescu Ruxăndoiu (coord.), 2016, *Istoria limbii române*, vol. I., Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic.
- Sala, Marius, Liliana Ionescu Ruxăndoiu (coord.), 2018, *Istoria limbii române*, vol. I, București, Editura Univers Enciclopedic Gold.
- Todi, Aida, 2008, *Istoria limbii române – note de curs*, Ediția a II-a, București, Editura Universitară.

9.2 Seminar / laborator / proiect / practică	Nr. ore	Metode de predare	Observații
În cadrul seminarelor se fac aplicații de fonetică istorică.	14	Explicația, exemplificarea	

9.2 Seminar / laborator / proiect / practică	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Bibliografie: Aceeași de la curs.			

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei vin în întâmpinarea nevoilor comunității epistemice și profesionale din domeniul aferent programului. Disciplina îi pregătește pe studenți atât în vederea continuării studiilor universitare și postuniversitare, cât și a angajării în domeniul ocupațiilor înscrise în RNCIS pentru calificarea Limba și literatura română (264305 – secretar literar, 264315 – asistent de cercetare în filologie) sau în învățământ, dacă studenții parcurg și modulul psihopedagogic nivelul I (licență).

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare (și forma evaluare: continuă/sumativă)	11.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	Examen final pe baza cunoștințelor acumulate	Examen scris	80%
11.5 Seminar/Laborator /Proiect / practică	Prezență, activitate.	Activitate la clasă	20%
11.6 Standarde minime de performanță pentru evaluarea competenței Se acordă nota 5 pentru cunoașterea noțiunilor de stilistică de bază şi utilizarea corectă a acestora în analiza unui text la prima vedere.			

Data completării:	Titulari	grad didactic, titlu Prenume NUME	Semnătura
20.07.2026	Curs	Prof. univ. dr. habil. Daiana Felecan	
	Aplicații	Prof. univ. dr. habil. Daiana Felecan	

Avizul Directorului departamentului care coordonează disciplina, doar dacă acesta diferă de departamentul organizator al programului de studii	Director Departament Lector univ. dr. Ramona Demarcsek

Data avizării în Consiliul Departamentului: 22.07.2026	Director Departament Lector univ. dr. Ramona Demarcsek
Data aprobării în Consiliul Facultății: 24.07.2026	Decan, Conf. univ. dr. Anamaria Fălăuș